Atradius

1 HOE COVID-19 DE WERELDHANDEL VOORGOED VERANDERDE

2 HOE HANDELSBETREKKINGEN EN TARIEVEN DE WERELD-HANDEL BEÏNVLOEDEN

3 DE GEVOLGEN VAN DE DIGITALISERING VOOR DE HANDEL

4 DE-GLOBALISERING - EEN NIEUWE MANIER VAN HANDELDRIJVEN, MAAR ZAL DIE STANDHOUDEN?

From crisis to opportunity: what's the future of trade?

Hoe Covid-19 de wereldhandel voorgoed veranderde

Februari 2021

1

1 HOE COVID-19 DE WERELDHANDEL VOORGOED VERANDERDE

2 HOE HANDELSBETREKKINGEN EN TARIEVEN DE WERELDHANDEL BEÏNVLOEDEN

3 DE GEVOLGEN VAN DE DIGITALISERING VOOR DE HANDEL

4 DE-GLOBALISERING - EEN NIEUWE MANIER VAN HANDELDRIJVEN, MAAR ZAL DIE STANDHOUDEN?

> *Deze pandemie heeft aangetoond dat wendbaarheid essentieel is voor succes in de toekomst.*
>
> ***Andreas Tesch***

Vraag & Antwoord deelnemers

Wie zijn de winnaars en de verliezers van de Covid-19 crisis?
De grote verliezers zijn momenteel de arme landen en de landen met een gemiddeld inkomen, vooral in Afrika en Zuid-Azië, waaronder Bangladesh, India en Pakistan. Niet vanwege de noodsituatie op gezondheidsgebied, maar vanwege de economische noodsituatie en het onvermogen van regeringen om op te treden omdat zij weinig geld hebben en een hoge schuldenlast.
Professor Ian Goldin

Hoe Covid-19 de wereldhandel voorgoed veranderde

Een verkenning van de kansen, uitdagingen en trends waar bedrijven in 2021 en daarna mee te maken krijgen.

In het kader van de reeks virtuele events ***From crisis to opportunity: what's the future of trade?***, organiseerden wij het webinar ***Hoe Covid-19 de wereldhandel voorgoed veranderde***. Hierin nodigden wij toonaangevende sprekers uit om te onderzoeken hoe de pandemie de handel heeft beïnvloed. Het sprekerspanel werd ingeleid door Andreas Tesch, CMO van Atradius, en gemodereerd door journaliste Daisy McAndrew. Het bestond uit professor Globalisering en Ontwikkeling aan de universiteit van Oxford, Ian Goldin, voorzitter en CEO van Marcegaglia Holdings S.p.A, Emma Marcegaglia, Credit Director Electrolux APAC & MEA, Johan Melander en Atradius Manager van het Global Commercial Underwriting Team en Manager van Underwriting Nederland, Edwin Kuhlman.

Het panel besprak hoe Covid-19 de handel heeft beïnvloed. De panelleden merkten op dat de crisis verschillende markten en sectoren op diverse manieren heeft beïnvloed en bespraken onderwerpen variërend van globalisering tot duurzaamheid. Deze whitepaper geeft de belangrijkste thema's en punten van hun panelgesprek weer, en is niet noodzakelijk een weergave van de standpunten van Atradius. Bezoek het Atradius YouTube-kanaal voor een korte videosamenvatting van het webinar.

> *"De pandemie heeft de handel niet voorgoed veranderd, maar zij heeft in een tijdsbestek van 1-2 jaar gebeurtenissen gebundeld die 10-20 jaar op zich zouden hebben laten wachten."*
>
> ***Professor Ian Goldin***

Hoofdthema's

Handelsmogelijkheden (markten)
De Aziatische markten bieden sterke groeimogelijkheden, vooral in Maleisië en Vietnam.

Economisch zwaartepunt van de wereld
Er heeft zich een aanzienlijke verschuiving voorgedaan naar Azië in het economische zwaartepunt van de wereld (berekend aan de hand van het wereldwijde bbp).

Handelsmogelijkheden (sectoren)
Streamingdiensten, online videoconferenties en elektrische voertuigen kenden al een groei, die vervolgens tijdens de lockdowns een hoogtepunt bereikte. Voor veel consumenten zal de invoering van nieuwe technologie permanent zijn.

De-globalisering versus globalisering
Nu individuen en bedrijven online gaan communiceren, samenwerken en handeldrijven, worden nationale grenzen minder relevant.

Duurzaamheid
De vraag van consumenten en bedrijven naar groene producten en processen is tijdens de pandemie alleen maar toegenomen.

Toeleveringsketens
Door de verstoring van toeleveringsketens zijn veel bedrijven die afhankelijk zijn van vrachtlogistiek op zoek gegaan naar alternatieven.

Overheidssteun
Het terugschroeven van de fiscale steunmaatregelen van de overheid in het kader van Covid-19 houdt voor veel bedrijven een verhoogd risico op insolventie in.

Deelnemers Poll #1

ALS U VOORUITBLIKT NAAR DE POTENTIËLE GROEI VAN UW BEDRIJF IN 2021, BENT U DAN OVERWEGEND POSITIEF / NEGATIEF / GEEN VAN BEIDE?

64% POSITIEF

23% GEEN VAN BEIDE

13% NEGATIEF

Handelsmogelijkheden: markten

In 2021 zal het economische zwaartepunt van de wereld verder verschuiven naar Azië.

> *De beste vooruitzichten zijn te vinden in Azië, vooral in Zuidoost-Azië.*
>
> ***Edwin Kuhlman***

Versnelling van bestaande trends

Een belangrijk verschijnsel dat uit de wereldwijde pandemie naar voren komt, is de versnelling van bestaande trends. Een gebied waar dit bijzonder duidelijk is, is de snelheid waarmee het economische zwaartepunt naar het oosten verschuift. Door de groei van de Aziatische markten voorspelden economen in 2011 dat het zwaartepunt tegen 2050 ergens tussen India en China zou komen te liggen. Covid-19 heeft deze trend versneld, waardoor de slinger sneller naar het oosten is uitgezwaaid en er geen tekenen zijn dat deze op korte of lange termijn naar het westen zal terugzwaaien.

Aziatische economieën tonen veerkracht

Factoren zoals het feit dat Oost-Azië er grotendeels in geslaagd is de pandemie in te dammen, zijn van invloed op deze verschuiving. De regio bleek relatief goed bestand tegen de pandemie dankzij strikte lockdownmaatregelen, grootschalige tests en misschien ook de jonge bevolking. De verschuiving wordt verder gestimuleerd door onderliggende fundamentele factoren, zoals een snellere economische groei. De recessie in de meeste Aziatische economieën is minder ernstig geweest dan in de rest van de wereld, dankzij de succesvolle beheersingsmaatregelen tegen het coronavirus en een strikt fiscaal en monetair beleid. Beide factoren zullen ook een rol spelen in de groeikansen (die redelijk goed zijn) voor de regio in 2021.

Groeikansen in Aziatische markten

In de meeste Aziatische landen is het economisch herstel ingezet, waarbij de onderliggende groei het sterkst is in Vietnam en Maleisië. Verwacht wordt dat het mondiale bbp in 2021 met 4,9% zal aantrekken, terwijl de economische activiteit in Azië in 2021 naar verwachting met ongeveer 6,5% zal aantrekken. Nu economieën langzaam weer opengaan, zullen de ingehouden vraag en een herstel van de export de bbp-groei in 2021 stimuleren. Regionale uitzonderingen zijn onder meer India en de Filipijnen, waar de autoriteiten het hoofd hebben moeten bieden aan aanhoudende besmettingsgolven van het virus.

Veelbelovende markten voor 2021

De economen van Atradius hebben Maleisië en Vietnam aangewezen als veelbelovende markten voor 2021. Dit zijn markten die zijn geïdentificeerd als markten met een snel herstel van het bbp in de nasleep van de Covid-19-crisis, een relatief laag aantal Covid-19-gevallen (per 100.000 inwoners), en stabiele politieke en institutionele omstandigheden.

Met name Maleisië biedt een aantrekkelijk bedrijfsklimaat, een infrastructuur van goede kwaliteit en een relatief geschoolde beroepsbevolking. Het land doet het relatief goed in vergelijking met de rest van de regio in termen van besmettings- en sterftecijfers van Covid-19, en het heeft een goede uitgangspositie voor een robuuste groei van het bbp in de komende jaren. Hoewel het zich in 2020 in een recessie bevond, zal de bbp-groei in 2021 naar verwachting weer aantrekken tot 6,2%. De regering heeft voor 2021 een krachtig fiscaal stimuleringspakket aangekondigd, met maatregelen ter waarde van in totaal RM 322,5 miljard (EUR 65 miljard). Dit pakket omvat onder meer het stimuleren van de uitgaven voor sociale sectoren en infrastructuur. Omdat het land lid is van de ASEAN, profiteert het van sterke handelsbetrekkingen met de buurlanden. Een relatief goed opgeleide beroepsbevolking geeft het land een sterke positie in de hoogwaardige elektronische industrie. Vietnam biedt een vergelijkbaar optimistisch beeld. Het land is erin geslaagd een recessie in 2020 te vermijden en de bbp-groei versnelt naar verwachting tot 7,7% in 2021. Het is al een tijdje een van de lichtpuntjes in de regio, een van de snelst groeiende ASEAN-economieën en een regionale uitblinker op exportgebied. Vietnam is een aantrekkelijke bestemming voor bedrijven die laaggeschoolde productie uit China willen verplaatsen. Naast de lage loonkosten profiteert het land van de deelname aan diverse handelsovereenkomsten.

Vraag & Antwoord deelnemers

Wat is de toekomstige rol van China als een belangrijk productieland?
China heeft een zeer mooie toekomst en zal blijven groeien. Het heeft ongelooflijk goed gepresteerd met bekwaam leiderschap in de aanpak van de pandemie en de handel, met inbegrip van regionale handelsovereenkomsten. Het is op weg om een middeninkomensland te worden, ongelijkheden te overwinnen en een einde te maken aan armoede. Het is waarschijnlijk de grootste economie ter wereld en zal die rol in toenemende mate wereldwijd vervullen.
Professor Ian Goldin

Onze vragen voorafgaand aan het webinar

We hebben vooraf 3 vragen gesteld.

We wilden een snelle momentopname maken van hoe bedrijven over de hele wereld het er tijdens de pandemie vanaf brengen.

Als onderdeel van het registratieproces voor dit virtuele event stelden we de aanwezigen daarom drie (vrijblijvende) vragen. De resultaten geven we hieronder weer.

HOE IS UW BEDRIJF GETROFFEN DOOR DE PANDEMIE?

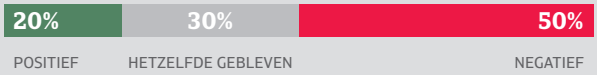

HEBT U BINNEN UW BEDRIJF VERANDERINGEN DOORGEVOERD OM DE PANDEMIE TE OVERLEVEN?

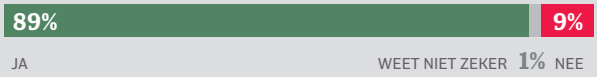

INDIEN 'JA' OP BOVENSTAANDE VRAAG, WELKE VERANDERINGEN IN UW BEDRIJF DENKT U VOOR DE TOEKOMST TE BEHOUDEN? (MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK)

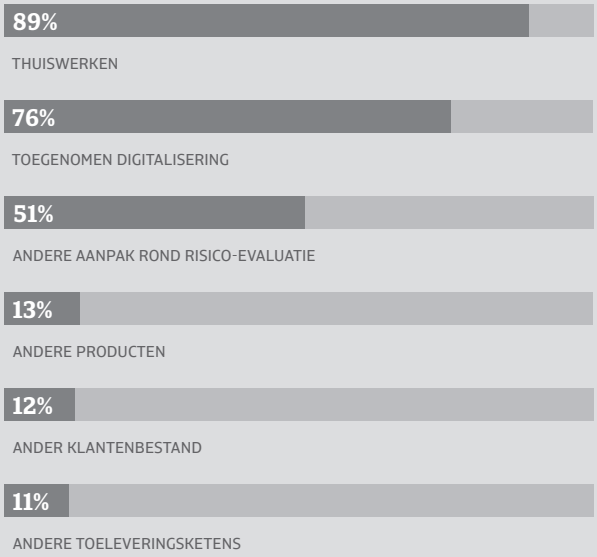

Handelsmogelijkheden: sectoren

Covid-19 creëerde een duidelijke kloof tussen winnaars en verliezers in de verschillende sectoren.

Sectoren die hard worden getroffen door de economische crisis als gevolg van Covid-19

De sectoren die het hardst zijn getroffen door de beperkingen van Covid-19 zijn onder meer de traditionele detailhandel in non-foodartikelen (dat wil zeggen detailhandelaren zonder onlineaanwezigheid), reizen, toerisme en horeca. In 2020 zijn meer dan 40 luchtvaartmaatschappijen failliet gegaan; andere maatschappijen houden zich staande met overheidssteun. Het internationale toerisme is in 2020 met 74% gedaald, met een verlies aan inkomsten van USD 910 miljard tot USD 1,2 biljoen. De mode-industrie heeft een dramatische daling van de winst op jaarbasis gekend, met schattingen die wijzen op een daling van bijna 90%.

Sectoren die groei doormaken dankzij door Covid-19 aangedreven veranderingen

Maar dit sombere beeld is niet het hele verhaal. Met de opdracht om thuis te blijven die in landen over de hele wereld werd uitgevaardigd, gingen miljoenen mensen online om te werken, te winkelen, te socializen en toegang te krijgen tot amusement. Als gevolg daarvan zagen veel bedrijven in sectoren als onlinebetalingen, cloud computing en home entertainment hun marktwaarde aanzienlijk toenemen.

In 2019 werd voorspeld dat online winkelen in de Verenigde Staten tegen 2024 24% van de totale detailhandelsverkopen zou bedragen. In juli 2020 was het echter al goed voor 33%. In de eerste zes maanden van 2020 was de stijging van de online verkoop gelijk aan die van de voorgaande tien jaar.

Ook andere sectoren zagen hun omzet stijgen, waaronder duurzame consumptiegoederen. In tegenstelling tot de recessie van 2008/2009, toen consumenten de broekriem aanhaalden en hun uitgaven terugschroefden, steeg in 2020 de verkoop van witgoed. Dit gold met name voor grote artikelen en producten die met gezondheid en hygiëne te maken hebben, zoals wasmachines die kleding stomen. Wellicht investeerden veel consumenten in hun huis, nadat ze hadden bespaard op woon-werkverkeer en vakanties, en nadat ze meer tijd binnenshuis hadden doorgebracht. Johan Melander beschreef deze ontwikkeling die bedrijven in duurzame consumptiegoederen zagen, waaronder Electrolux, dat in 2020 een jaar-op-jaar groei van de online verkoop van 50% kende.

Versnelde trends en permanente veranderingen

Het is waarschijnlijk dat de pandemie trends die al aan de gang waren, heeft versneld. Streamingdiensten, online videoconferenties en elektrische voertuigen kenden al een groei; die piekte vervolgens tijdens de lockdowns. Voor veel consumenten zal de invoering van nieuwe technologie blijvend zijn. Het is onwaarschijnlijk dat consumenten terugkeren naar auto's met verbrandingsmotoren nadat ze in een elektrische auto hebben geïnvesteerd. Zakelijke reizen kunnen weliswaar terugkeren zodra het veilig is om dat te doen, maar waarschijnlijk op een lager niveau dan vroeger, aangezien bedrijven de geld en tijdbesparende voordelen van videovergaderingen blijven benutten en veel werknemers belangstelling hebben getoond voor hybride benaderingen van thuiswerken.

Andere veranderingen die waarschijnlijk blijvend zullen zijn, betreffen de manier waarop de farmaceutische industrie haar ontwikkelings- en productieprocessen heeft ingericht. De ontwikkeling en de verspreiding van de vaccins tegen het coronavirus zijn in een nooit eerder gezien tempo en met een nooit eerder geziene technologische en medische vooruitgang verlopen.

Voor sommige bedrijven betekende 2020 noch de hausse noch de baisse die respectievelijk in de onlinedetailhandel en het toerisme werd waargenomen. De telecomsector bijvoorbeeld, hield grotendeels stand. Fabrikanten in het middensegment met gediversifieerde portfolio's zijn grotendeels ongeschonden uit de pandemie gekomen.

> *"Ruwweg 1/3 van de bedrijven wordt zwaar getroffen door de pandemie. 1/3 wordt niet echt geraakt en de andere 1/3 profiteert echt van de gevolgen van de pandemie."*

Edwin Kuhlman

Vraag & Antwoord deelnemers

Waarom hebben de door vrouwen geleide landen de pandemie zo veel beter aangepakt? Doen bedrijven met een meer diverse vertegenwoordiging het beter dan bedrijven zonder?

In het geval van Brazilië en de VS was er misschien een macho-houding waarbij de leiders dachten dat ze sterker waren dan het probleem. Maar het is waar dat sommige door vrouwen geleide landen als heel slimme moeders handelden: ze keken naar hun bevolking en probeerden hun inwoners op de best mogelijke manier te verdedigen. Als je een divers bestuur hebt, niet alleen naar gender maar diversiteit in bredere zin, werkt dat normaal gesproken beter en krijg je meer innovatie.
Emma Marcegaglia

Deelnemers Poll #2

VERWACHT U DAT DE TRENDS EN VERANDERINGEN IN DE HANDEL PERMANENT OF TIJDELIJK ZULLEN ZIJN?

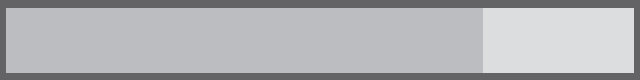

76% PERMANENT

24% TIJDELIJK

Versnelling in de richting van meer duurzaamheid

Tijdens de pandemie was een culturele verschuiving in de richting van meer duurzaamheid waarneembaar. Net als andere trends die tijdens de crisis zijn waargenomen, was deze tendens al vóór de uitbraak van Covid-19 aanwezig. Hij lijkt zich nu echter te versnellen.

Regeringen nemen steeds meer maatregelen tegen klimaatverandering en consumenten vragen om groenere producten en kopen die ook. De verkoop van elektrische voertuigen is toegenomen, ondanks een door de recessie veroorzaakte terugval in de autoverkoop. Mensen kopen duurzamere duurzame consumptiegoederen voor hun huizen. Johan Melander beschreef hoe consumenten steeds vaker kiezen voor duurzame opties binnen het Electrolux-assortiment en dat de toewijding aan duurzaamheid overal in het bedrijf terug te vinden is.

Bedrijven zijn ook de drijvende kracht achter een groene revolutie. De B20 Group, de spreekbuis van het bedrijfsleven in de G20, bespreekt het idee dat bedrijven moeten samenwerken en verantwoordelijkheid moeten nemen voor ongelijkheid en klimaatverandering. Regeringen en bedrijven moeten samenwerken en investeren in technologie om tot een duurzamere manier van werken te komen. Bovendien nemen bedrijven hun toeleveringsketens steeds kritischer onder de loep en kiezen ze voor partnerships met leveranciers die op sociaal en klimaatgebied voor meer duurzaamheid kunnen zorgen. Emma Marcegaglia zei hierover: “Dit is een van de betere dingen die uit de pandemie voortkomt. 2021 wordt een jaar van groei voor mijn bedrijf - en onze groei zal duurzamer zijn.”

Bedrijven en markten die niet de flexibiliteit hebben om de snelheid van de duurzame agenda te volgen, kunnen in gevaar komen. Japan bijvoorbeeld is momenteel sterk afhankelijk van fossiele brandstoffen en loopt het risico handelsmogelijkheden te verliezen met grote bedrijven die bereid zijn hun activiteiten te verplaatsen om hun CO2-voetafdruk te verkleinen.

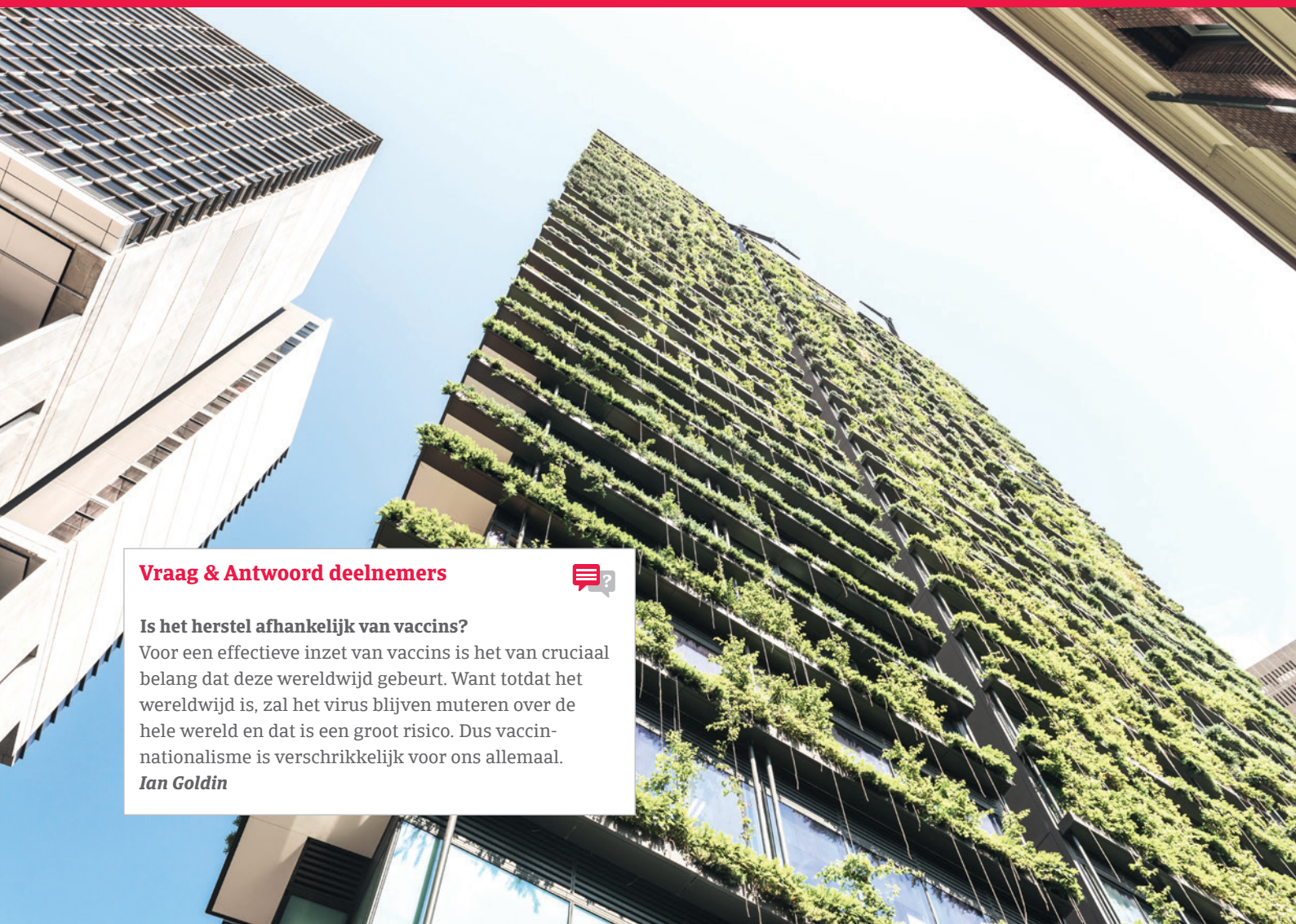

Vraag & Antwoord deelnemers

Is het herstel afhankelijk van vaccins?
Voor een effectieve inzet van vaccins is het van cruciaal belang dat deze wereldwijd gebeurt. Want totdat het wereldwijd is, zal het virus blijven muteren over de hele wereld en dat is een groot risico. Dus vaccin-nationalisme is verschrikkelijk voor ons allemaal.
Ian Goldin

De-globalisering versus globalisering: welke kant gaan we op?

Protectionisme of samenwerking zonder grenzen

Voor veel commentatoren betekent Covid-19 een belangrijke stap in de richting van de-globalisering, die wordt aangewakkerd door handelsoorlogen en een steeds nationalistischer politiek. Zij wijzen op voorbeelden van re-shoring, protectionisme, vermindering van het wereldwijde reisverkeer en stappen die zijn ondernomen om toeleveringsketens in te korten en materialen dichter bij huis te betrekken.

Ian Goldin, hoogleraar globalisering en ontwikkeling aan de universiteit van Oxford, stelt echter dat Covid-19 de globalisering heeft versneld. Hij legt uit dat naarmate individuen en bedrijven online met elkaar communiceren, samenwerken en handeldrijven, nationale grenzen minder relevant worden.

Naarmate virtuele vergaderingen fysieke ontmoetingen vervangen, kan de grotere efficiëntie ervan leiden tot een grotere betrokkenheid en een snellere doorstroming van ideeën. Wereldwijde media en sociale media bevorderen de verspreiding van ideeën, waarbij bewegingen of protesten zoals Black Lives Matter snel continenten doorkruisen.

Succesvolle globalisering is te zien in de biofarmaceutische sector, waar grensoverschrijdende samenwerking op wetenschappelijk niveau plaatsvond ten behoeve van snelle vooruitgang in wetenschap en technologie. De race om de ontwikkeling van een vaccin tegen Covid-19 heeft geleid tot uitzonderlijke voorbeelden van internationale samenwerking die resulteerde in de ontwikkeling van vaccins in zes tot zeven maanden, terwijl dit proces normaal ongeveer tien jaar in beslag neemt.

Natuurlijk brengt de mondialisering ook problemen met zich mee. De mondiale pandemie zelf - die zich verspreidde door het wereldwijde reizen langs handels- en toeristische routes - is in feite een voorbeeld van problemen die globalisering kan veroorzaken. Volgens het Atradius-panel - en met name volgens Ian Goldin en Emma Marcegaglia - ligt het antwoord niet in het sluiten van grenzen. Zij stellen dat voor een doeltreffende bescherming tegen wereldwijde bedreigingen zoals pandemieën, maar ook computervirussen, de opwarming van de aarde en conflicten, samen met een doeltreffende bevordering van de handel en het scheppen van fatsoenlijke banen, meer wereldwijde samenwerking en een meer inclusieve globalisering het antwoord zijn.

Opmerking: Het onderwerp globalisering en de vraag of wij momenteel trends zien die op een toename of een afname wijzen, is op zichzelf zo'n breed onderwerp dat wij er dieper op in zullen gaan tijdens ons 4e virtuele panelevent dat volledig aan dit onderwerp zal worden gewijd.

> *"In zekere zin heeft de pandemie aangetoond dat er behoefte is aan meer globalisering, aan een meer multilaterale aanpak. Covid-19 heeft laten zien dat de enige manier om mondiale problemen op te lossen erin bestaat om samen te werken."*
>
> ***Emma Marcegaglia***

Vraag & Antwoord deelnemers

Protectionisme lijkt toe te nemen, hoe beïnvloedt dat de verdere globalisering?
Azië zal de wereldleider zijn op het gebied van openheid en integratie. Het is zo ironisch dat het overtuigd moest worden om te globaliseren en dat het nu de leider is van de globalisering. De VS stonden in de voorhoede en zijn nu de terughoudende partner. Afrika en Latijns-Amerika hebben meer behoefte aan globalisering dan andere regio's, omdat zij nog moeten groeien. Voor ieders belang moeten we strijden voor een opener wereldhandelssysteem.
Ian Goldin

Door pandemie veroorzaakte verstoring van de toeleveringsketen

Verzendkosten rijzen de pan uit

Veel bevoorradingsketens zijn tijdens de pandemie verstoord. Dit is te zien in de scheepvaart, waar de prijzen van containers de pan uit rijzen. Quarantaines, gebrek aan personeel in de havens (door ziekte en zelf-isolatie) en geannuleerde bestellingen door niet-essentiële detailhandelaren hebben voor chaos gezorgd, gaande van een opstopping van containerschepen in de havens tot een gebrek aan schepen waar ze nodig zijn. Bedrijven zoeken naar alternatieven. Voor vele zullen just-in-time leveringen tot het verleden gaan behoren en voor andere zullen de voorraden toenemen. Andere bedrijven zullen toeleveringsketens dichter bij huis betrekken en veel bedrijven zullen de vooruitgang op het gebied van automatisering en robotica benutten om goedkope arbeid op lange afstand in te ruilen voor productie dichter bij de markt.

Herstructurering van wereldwijde toeleveringsketens

De pandemie heeft de discussie over re-shoring aangezwengeld, aangezien bedrijven hun wereldwijde toeleveringsketens proberen te herstructureren om hun aankoopnetwerken beter bestand tegen schokken te maken en daarnaast ook duurzamer. We zullen waarschijnlijk een toename zien van lokale logistieke hubs. Een tendens tot automatisering kan ook leiden tot een verschuiving van de productie dichter bij de consumentenmarkten.

De volatiliteit en onzekerheid in de toeleveringsketens zullen naar verwachting aanhouden tot 2021. Strategieën van bedrijven om zich in de toekomst tegen risico's in de toeleveringsketen te beschermen, zijn onder meer een nauwere band met leveranciers op elk niveau, meer contact en regelmatige risico-evaluaties. Veel bedrijven zijn van plan om de kwaliteit of het bereik van hun marktinformatie en risicogegevens te vergroten, terwijl ze ook de flexibiliteit inbouwen om waar nodig snel van leverancier te veranderen, een techniek die ook door dienstverleners wordt toegepast. Tijdens het webinar legde Emma Marcegaglia uit hoe multinationale diversificatie kan helpen bij onderbrekingen in de toeleveringsketen en bij een flexibele aanpak van productie en distributie.

Vraag & Antwoord deelnemers

Waarom wordt de handel met Azië zo verstoord door een tekort aan zeecontainers?

De containers staan op de verkeerde plaatsen door onevenwichtigheden in de handel. Er zijn grote opstoppingen, meer dan 50 containerschepen wachten buiten de haven in Los Angeles om te lossen. Protocollen in verband met de behandeling van containers, tests, ziekte van het personeel hebben hier allemaal invloed op. De prijzen waren vorige week (eind januari 2021) hoger, dus we hebben misschien de piek gezien.

Johan Melander

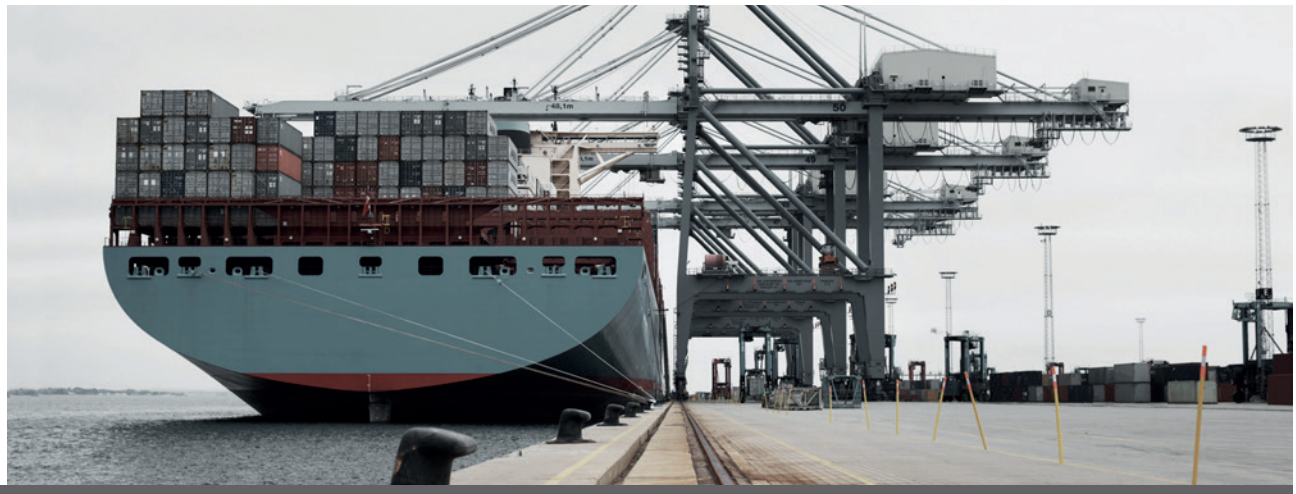

Deelnemers Poll #3

NA HET HOREN VAN DE INZICHTEN VAN HET PANEL VANDAAG EN VOORUITKIJKEND NAAR ZAKELIJKE GROEI IN 2021, VOELT U ZICH NU POSITIEVER / NEGATIEVER / HETZELFDE?

57% POSITIEVER

41% GEEN WIJZIGING

2% NEGATIEVER

Kan de wereldhandel overleven op overheidssteun alleen? Wat gebeurt er als de overheidsprogramma's aflopen?

Overheden hebben sinds maart 2020 meer dan USD 12 biljoen uitgegeven

Overheden in de hele ontwikkelde wereld hebben op de economische schokken van Covid-19 gereageerd met allerlei pakketten om de risico's te beperken. Ian Goldin merkt op dat de slinger is teruggezwaaid in de richting van de regeringen en de macht van de regeringen, hoewel de mondiale ongelijkheden in rijkdom betekenen dat ongeveer 20 mannen meer geld hebben dan 4 miljard mensen en ongeveer 150 landen.

De maatregelen variëren van belastingverlagingen of -uitstel tot herverzekeringsprogramma's door de staat, wijzigingen in de insolventiewetgeving en subsidies of leningen om banen te behouden en faillissementen van bedrijven te voorkomen.

Er zijn aanwijzingen dat deze regelingen succes hebben gehad, met een veel lager insolventiecijfer dan bij het begin van de pandemie werd gevreesd. Regeringen hebben sinds maart 2020 wereldwijd meer dan USD 12 biljoen uitgegeven aan fiscale pakketten ter ondersteuning van het bedrijfsleven, de gezondheidszorg en kwetsbare bevolkingsgroepen. Er is ook een positief domino-effect geweest op toeleveranciers in landen met minimale of geen fiscale steun. Veel van deze leveranciers hebben hun activiteiten kunnen voortzetten in de veilige wetenschap dat hun afnemer niet insolvent zal worden en dat zij zullen worden betaald.

Toename van het aantal faillissementen verwacht

De afbouw van deze steun - die volgens de prognoses in de loop van 2021 zal plaatsvinden naarmate het herstel aantrekt - brengt voor veel bedrijven een verhoogd risico op insolventie met zich mee. Bedrijven met een onhoudbare kapitaalstructuur behoren daarbij tot de meest kwetsbare. Verwacht wordt dat het aantal faillissementen in 2021 wereldwijd zal toenemen.

Bedrijven kunnen zich tegen deze risico's beschermen door zorgvuldig kredietbeheer, waaronder gedegen due diligence, diversificatie van hun portfolio, nauwe relaties met klanten en leveranciers en een goed inzicht in de gezondheid van de toeleveringsketen en, waar nodig, financiële instrumenten zoals letters of credit, borgstelling of kredietverzekering. Bedrijven moeten ook alert zijn op de periode van herstel na de pandemie en hun financiële buffers en het werkkapitaal opbouwen om groei te financieren. De twee jaar na de financiële crisis van 2008 bijvoorbeeld, was een periode waarin het aantal noodlijdende bedrijven en wanbetalingen toenamen.

Als u deze whitepaper nuttig vond, kunt u terecht op onze website www.atradius.be. Daar vindt u nog veel meer Atradius-publicaties over de wereldeconomie, zoals landenrapporten, sectoranalyses, advies over credit management en studies over actuele bedrijfsvraagstukken.

Dit artikel geeft de standpunten weer van het virtuele panel van het webinar en is niet noodzakelijk een weergave van de standpunten van Atradius. Bezoek het Atradius YouTube-kanaal voor een korte videosamenvatting van het webinar.

1 HOE COVID-19 DE WERELDHANDEL VOORGOED VERANDERDE

2 HOE HANDELSBETREKKINGEN EN TARIEVEN DE WERELD-HANDEL BEÏNVLOEDEN

3 DE GEVOLGEN VAN DE DIGITALISERING VOOR DE HANDEL

4 DE-GLOBALISERING - EEN NIEUWE MANIER VAN HANDELDRIJVEN, MAAR ZAL DIE STANDHOUDEN?

Andreas Tesch
CMO Atradius

Daisy McAndrew
Moderator / Journaliste

Ian Goldin
Universiteit Oxford Professor
van Globalisatie en Ontwikkeling

Emma Marcegaglia
Voorzitter en CEO van
Marcegaglia Holdings S.p.A

Johan Melander
Credit Director Electrolux APAC & MEA

Edwin Kuhlman
Atradius Manager van het Global Commercial
Underwriting Team en Manager van
Underwriting Nederland

Volg Atradius via sociale media
youtube.com/user/atradiusBEnl
linkedin.com/company/atradius-belgie
twitter.com/atradiusbenl

Copyright © Atradius N.V. 2021

Disclaimer: Dit rapport wordt louter ter informatie verstrekt en is niet bedoeld als beleggingsadvies, juridisch advies of enige aanbeveling aan de lezer(s) met betrekking tot specifieke transacties, investeringen of strategieën. Lezers zijn zelf verantwoordelijk voor het nemen van commerciële en andere beslissingen omtrent de verstrekte informatie. Hoewel Atradius al het noodzakelijke heeft gedaan om te verzekeren dat de informatie in dit rapport verkregen is van betrouwbare bronnen, kan Atradius niet verantwoordelijk gesteld worden voor fouten of omissies, of voor de resultaten verkregen door gebruik van deze informatie. Alle informatie in dit rapport wordt gegeven 'zoals ze is', zonder garantie op volledigheid, accuraatheid, tijdsgebondenheid, of op de resultaten verkregen door gebruik van het rapport, en zonder garantie van enige soort, uitdrukkelijk of geïmpliceerd. In geen geval zal Atradius, haar gerelateerde partners of corporaties, of de partners, agenten of werknemers hiervan verantwoordelijk gesteld kunnen worden voor enige genomen beslissing of actie die zij zouden nemen op basis van de in dit rapport verstrekte informatie om het even welke schade het betreft, zelfs wanneer vooraf geïnformeerd over de mogelijke negatieve gevolgen. **Bronnen:** panelleden van het event, economen van Atradius, McKinsey & Co, de Wereldorganisatie voor Toerisme van de Verenigde Naties en het bedrijf voor reisgegevens, Cirium.

Atradius
Jan van Genststraat 1, bus 201-202
2000 Antwerpen
België
Telefoon: : +32 (0)3 202 47 47

belgium@atradius.com
www.atradius.be